

Тема: Життя і творчість Ольги Кобилянської. Тематика прози.

Мета: ознайомити учнів з життєвим і творчим шляхом письменниці, розкрити тематичні рамки її творчості; розвивати творче мислення учнів; виховувати естетичний смак учнів, розуміння виховного та пізнавального значення літературної спадщини.

Обладнання: портрет письменниці, виставка її творів.

Хід уроку

I. Оголошення теми, мети, завдань уроку.

II. Актуалізація опорних знань учнів.

1. *Вступне слово вчителя.*

З іменем О Кобилянської в українській прозі пов'язане опрацювання нової теми – долі освіченої дівчини, яка не може змиритися з бездуховністю міщанського середовища. Кожен твір письменниці вражав поетичністю, витонченістю й глибиною зображення характерів, особливо жіночих. Її ідеал – жінка освічена, інтелігентна, прогресивних поглядів, з високими духовними запитами, вільна у виборі роду занять, любляча і ніжна. Саме такою була й сама письменниця.

2. *Бесіда з учнями.*

- 1) Якою була родина О. Кобилянської, як пройшли її дитячі роки?
- 2) Освіта О. Кобилянської, початок літературної діяльності.
- 3) З ким із письменників зв'язували письменницю дружні стосунки?
- 4) Коли і де вийшло перше зібрання творів?
- 5) Чому останні роки життя письменниці були сповнені болем і тугою?

III. Сприйняття й засвоєння учнями навчального матеріалу.

Пояснення вчителя.

Ольгу Кобилянську називали гірською орлицею за горде серце, пишною трояндою в саду української літератури – за яскраву метафоричність художнього бачення. Сама ж письменниця називала себе скромно і просто – «робітницею свого народу», бо понад 55 років свого життя віддала літературі.

Особлива увага до проблем жіноцтва, становища жінки в родині й суспільстві зумовлена світом внутрішніх переживань, думками самої О. Кобилянської, для якої література була виходом у широкий світ.

Перші вірші та оповідання писала німецькою мовою, вони засвідчили багатий духовний світ молоді письменниці, її спостереження і почуття, винесені з реальної дійсності.

Розглянемо в хронологічній послідовності твори письменниці за їх тематикою.

1892 – повість «Людина» - тема молоді, ерудованої дівчини, яка не хоче жити тим життям, яким живуть її подруги в провінції.

1895 повість «Царівна» - дослідження внутрішнього життя дівчини, котра, відстоюючи свої переконання, знаходить силу покинути родину і сама заробляти на хліб. Втілення гідності жінки, що усвідомила власне право на рівність.

1896 – новела «Битва» - трагічна загибель лісу від рук людини; сила природи не може зупинити її нищителів.

1897 – новела «Некультурна» - єдність людини і природи. Людина – коваль свого щастя.

1898 – новела «Меланхолійний вальс» - тема ролі мистецтва в житті людини, вплив мистецтва на формування духовного обличчя особистості.

1902 – повість «Земля» - людина і земля. Влада землі над людиною. Показ нелегкого життя селянина в триєдиному вимірі – соціальному, національному, психологічному.

1909 – повість «У неділю рано зілля копала» - гімн високому людському почуттю – коханню.

IV. Закріплення вивченого матеріалу.

Запитання до учнів.

1) Чому творчість О. Кобилянської посідає особливе місце в нашій літературі?

2) Чи бачили ви екранізацію якихось творів О. Кобилянської?

3) Які твори письменника ви читали?

V. Домашнє завдання.

Прочитати повість О. Кобилянської «Земля».